

Kmetijski list

Glasilo „Samostolne kmetijske stranke za Slovenijo“.

Narodna:

Din 80—
Din 15—
Din 7-50
Din 1—

Kmet pomagaj si sam,
in svoja stališča v državi
uravnaj si sam!

Inzerati:

nač. oglaš. do 3. petič vrt 1 Din 100
več. inzerat od 10 petič vrt naprej 1 Din 50
redna, lojara, postena, reklamne petič vrt 1 Din 100

Uredništvo in administrativna kanta je v Ljubljani, Kelečevska ulica 7, v hiši „Kmetiča“.

Ivan Pucelj:

Politični položaj.

Beograd, 31. maja.

Politični položaj se razvija popolnoma normalno. Z govorom Urošiča, dr. Superine in naposled Pavla Radića je ustvarjena taka atmosfera, da sporazuma ne prepreči nobena sila več. Res je za »mentalitet« političkov Pašičevega kova nastala z novo taktiko, ki so jo v Beograd prinesli Hrvatje, nova doba in dosedanje metode bizantinsko-balkanskega mešetarenja in varanja je konec. Vlastodržcem to ni po godu in zato momentano uspevajo intrige malih ljudi, ki so svojo bodočnost sezidali baš na nadaljevanje notranjega spora. Ali samo momentano! Kako močna volja po sporazumu pa je v samem srbskem delu našega naroda, priča najbolje dejstvo, da gre absolutno discipliniran član radikalnega kluba, preprost kmečki poslanec, izvoljen v srco Sumadije, do samega kralja in prosil na najvišjem mestu, da naj krona vpliva na g. Pašića, da sporazum s Hrvatji pospeši.

Hrvatje imajo silno lepo stališče. Prišli so, priznali državo in kralja ter hočejo aktivno sodelovati na ureditvi našega notranjega življenja. Odpovedali so se vsemu, kar nas je ločilo, ter ne stavlajo nikakšnih predpogojev. Pripravljeni so glasovati za vse državne potrebe, za izdatke, kakor za kritje in za vse dobre zakone. Hočejo v vlado, ali ako more biti dobra in njim pravična brez njih, glasujejo za vse gorenje tudi če niso v vladi. In pred vsem hočejo skupnega sodelovanja v cilju, da se medsebojno do dobra spoznajo. Se le po dobrem obojestranskem spoznanju bi se pristopilo k sporazumevanju, ki ob toliko dobri volji ne more biti niti več bog ve kako težko. Za sedaj pa ne zahtevajo absolutno ničesar, razven, da se nekatere vnebokriče krivice upravnih oblasti na Hrvaškem odpravijo.

Tudi gospod Pašić v svoji dolgoletni praksi kaj takega še ni doživel in zato je nezaupljiv ter se boji, da bi morda Hrvatje ne bili pozneje tako

cenó in pa slepo poslušni, kakor je politično podjetje Pribičević, Žerjav et komp. Za vsakega politika razumljivo, da bi gospod Pašić silno rad ohranil Pribičevićovo rezervo ter jo izigraval proti Hrvatom »prama potrebi«. To bi bilo mogoče na dva načina. Ali da Hrvatje gredo v vlado z gospodom Pribičevićem, ali pa da se g. Pribičević umakne sam v pozopazovalca, vedno pripravljen, da uskoči za svojo idejo, če bi nova kombinacija grozila s kakšno potezo, da ugonobi državo ali kakoršnokoli v njej postoječo vrednoto. Prvi slučaj, sodelovanja z g. Pribičevićem — Hrvatje absolutno odklanjajo, ker bi taki poslanci ne mogli pred svoje volilce. Za drugo gesto — da se umakne g. Pribičević sam — pa smatrajo poznaveci junaka iz Like za premajhnega človeka. Zato uspevajo še nekaj časa intrige, zato je položaj tak, da ga trenutno vsakdo lahko naslika po svoje in da javnost ne more videti resnice, kakor stoji pred nami. V politiki pa je temeljni zakon tak, da kogar ne morete pridobiti, morate streti! Kdo bo v tem slučaju strl, ni težko izračunati. Za 67 timi hrvaškimi poslanci stoji enodušno trdno sklenjen ves hrvaški narod, za g. Pribičevićem nekaj prijateljev v siromašni in zaostali Liki ter nekaj poedinih špekulantov po celi državi, ki bi radi živeli politično in gospodarsko ob tem, da se igravajo za večje Srbe od Srbov samih ter pogoltnjejo še tako gospodarsko in politično škodo, samo da sede pri oblasti in jo izkoriščajo. Tam živa narodna zavest, tu špekulacija! Tam pravica in volja celega naroda, tu natezanje pojedinca, kako se ohraniti pri političnem življenju! Kdo more torej konečno zmagati?

Hrvatje lahko mirno čakajo, da dosežejo, kar jim gre. Storili so vse, kar je bilo potrebno in ne mudi se jim! Ali kaj bo, če se naveličajo čakati, pa spet gredo? Kaj bo, če spet gredo, po vsem tem, kar so s svoje strani dopri-

nesli za sporazum, a jim je bila bratsko prožena roka odbita? Treba pomniti, da imajo že celokupno vodstvo v ječi, šefa stranke celo pod obtožbo veleizdaje, da je torej še toliko in toliko njihovih prvih ljudi, ki trpe za svoje ideale, trpe za pravice hrvaškega naroda. Kdo ima pogum prevzeti na sebe odgovornost za zopetni odhod Hrvatov? Mirno trdim, da takega človeka Srbija nima!

Kako se bo stvar končala in kdo bo zmagal, ni težko predvideti? Zato se mi ubogi Ribnikar, ki ima pri »Jutru« in »Domovini« našo stranko »čez«, vselej smili, kadar se v svojih noticah

jezi na mojo malenkost ter vse žalostno stanje njihovega političnega položaja vali na mojo ubogo zgovornost. Ni daleč, ko bo znano tudi zadnjemu Slovincu, da je tako moralo biti, ker je tako zahteval naturen razvoj, prva zapoved življenja, dasi je bilo v Sloveniji prepovedano iskati resnice. Če še pristavim, da imajo klerikalci isti interes, kakor mladini, to je, da to nesigurno stanje še naprej traja, ker bi z sporazumom med Hrvatji in Srbi za vselej umrla politična važnost gospodina Korošca, sem povedal za današnje prilike vse.

vseeno konec! Izgleda, da ti ljudje nimajo ne časti, ne ponosa več in vse potrepe, samo da le »vladajo«.

Pred tremi leti je to bilo drugače. Takrat so demokrati vztrajali in zmagali s svojim Sagadinom, a mi Samostojneži s svojim dr. Škarjo. Oboji smo takrat imeli jako srečno roko in obojim ta izbira še danes služi v čast. Pa tudi opoziciji smo dali takrat nekaj mest v državnem svetu. Tako n. pr. klerikalcem. In vsi mi od Samostojne, kakor gospodje demokrati, smo pričakovali, da bodo naši klerikalci dali na njim rezervirano mesto — tretjega Slovincu. Jok — brate! Hudo smo se urezali v tem svojem pričakovanju. Takrat pri klerikalcih še slovenstvo ni bilo tako močno v modi, kakor pa sedaj po zadnjih volitvah. Takrat so se iznebili svojega nesposobnega tovariša-poslanca in na to mesto je prišel klerikalni Dalmatinec ali Hercegovac dr. Mazzi. Spričo takega dejstva je čudno donela izjava gospoda Sušnika na današnji seji, ko je končal, da je preziranje Slovincov pri izpolnjevanju Državnega sveta velika sramota. Sramota je sicer res in sicer danes v prvi vrsti za gg. dr. Žerjava in dr. Pivka, ki sta to mirno dopustila, a nič manjša za vas, klerikalno gospodo, ki je Slovence prezrla prvič, ko ji je bila ta prilika prožena, pa je šla v Dalmacijo po klerikalca.

Eni kakor drugi uganjate samo hinvavščino in zato je zadnji čas, da Slovinci pošljemo Žerjavovce in klerikalce v staro železo. I. P.

Volitve v državni svet.

Beograd, 25. maja.

Danes so se izvršile volitve v Državni svet. Državni svet je naše najvišje upravno sodišče ter sestoji iz tridesetih sodnikov, katerih polovico postavlja kralj preko odgovorne vlade, a polovico voli Narodna skupščina. Ker je bilo že delj časa sedem mest praznih, dela pa se je zlasti zaradi nesrečnega uradniškega zakona nabralo ogromno, se je zadnje čase čutila vedno večja potreba po izpolnitvi, a vodilni politiki se niso mogli sporazumeti, in tako se je stvar zavlačevala. Danes pa so se gospodje »sporazumeli«, to se pravi: vsi drugi so kapitulirali, zmagal je g. Pašić sam. Kajti vseh sedem novih državnih svetnikov je seveda sedem Srbi-jancev in istočasno sedem »dobrih« radikalov. Ni med njimi ne prečasnih Srbov, niti Pribičevićevih »demokratov«, kaj šele Hrvatov in Slovincov.

Predvsem je to udarec vsem prečnom, a posebej še Slovincem in Hrvatom. Državni svet je naše najvišje upravno sodišče in služi vsem državljanom enako. Že dosedaj pa je bila razdelitev teh mest taka, da stojijo proti 26 Srbom nasproti samo dva Hrvata in samo dva Slovinci. Ker se upravlja naša država v nekih nazorih še po petih, šestih ali celo sedmih

različnih zakonih, je jasno, da bomo Slovinci in Hrvatji pri taki zasedbi svetniških mest, in to samo radi nepoznavanja zakonov s strani Srbijancev, doživljali še jako razočarljive razsodbe.

Praktična stran sama bi torej zahtevala, da je bilo ob zadnji popolitvi sedmih praznih mest oddati od tega toliko Hrvatom in toliko Slovincem, kolikor predvideva delo samo, ki ga vrši Državni svet. Politična strast in tukajšnji »mentalitet« se na taka dejstva nista ozirala. Zato smo danes doživeli razočaranje, da je vladajoča stranka oddala vseh sedem praznih mest svojim zvestim in poslušnim pristašem. Kar se politične strani tega vprašanja tiče, je to v prvi vrsti velika sramota za Pribičević-Žerjavovce. Ti niso uspeli, da bi dobili vsaj enega Ličana, kaj šele Hrvata ali Slovincu. In da so to brisiranje s strani radikalov mirno pogoltnili, priča najjasnejše o njihovem klavernem položaju. Čeprav nimajo nič veljave, čeprav jih nihče ne sluša in ne upošteva, oni igrajo vseeno poslušne hlapce Pašičeve, samo da jih vsaj nekaj časa še ne izbrea na ulico. Vsaj samo še »za jedan časak radosti« da so na vladi, pa prenesejo vse. Ali bo to hud maček, kadar bo gloriije

Narodna skupščina.

V ponedeljek 25. maja so ministri odgovarjali na razne upite. Eden poslanec je opozoril zunanjega ministra na preganjanje naših rojakov v Grčiji, kjer je še blizu 600.000 Jugoslovancev, in na grško propagando v Makedoniji, kjer okoli Bitolja živi tudi nekaj Grkov. Minister je obljubil, da bo ščitil naše ljudi. — Na tej seji se je volilo tudi sedem državnih svetnikov. Med njimi ni seveda nobenega Slovincu. Tudi Hrvata ni. Opozorjamo na posebni članek. Tako si sedanjimogoteci zamišljajo enakopravnost med Slovinci, Hrvatji in Srbi.

V torek so Hrvatje ostro napadli predsednika skupščine, ker še vedno ni stavil na dnevni red razprave o še ne potrjenih mandatih hrvaških kmečkih poslancev. Nato je prišel v razpravo zakon o kmetijskih kreditih. Vse stranke razen radikalov in mladiny silno napadajo ta načrt, ker je sestavljen tako, da bi od cele akcije imela koristi le Srbija, a še tam le pristaši vladajoče pokvarjene gospode. Seja je trajala komaj dve uri, ker se je ministrom mudilo na sprehod.

V sredo dopoldne je bila seja burna, ker zapisnik prejšnje seje ni bil pravilno sestavljen. Nato je opozicija zahtevala, da se nujno razpravlja o invalidskem zakonu, kar pa je vladna večina odklonila. Na popoldanski seji so se klerikalci razburjali radi tega, ker jih je kmetijski minister v svojem govoru imenoval »klerikalce«, kar da je zanje baje zaničljivo. Klerikalci torej nočejo več biti klerikalci. Cela skupščina in galerija se jim je radi tega smejala. — Nato se je nadaljevala razprava o kmetijskem kreditu. Govoril je za opozicijo Kosta Timotejevič, ki je hudo napadal vlado.

V četrtek ni bilo seje, ker je bil srbski praznik vnebohoda.

V petek je pričela seja ob 10. uri dopoldne. Zemljoradniki so vprašali predsednika skupščine, kdaj mislijo ministri odgovarjati na razne interpellacije in reševati razne prošnje. Nad 1500 takih predmetov že leži v skupščini, a nihče jih ne rešuje. Predsednik je v zadregi odgovarjal, da pri-

XV.

Nič ni pomagalo, da je šla Baničeva žena za moža prosit v Malence. Učitelj mu je odpustil. Sedlak in Andrejčič sta pa tožila. Banič je dobil 10 dni zapora — poleg plačila stroškov. Kazni ni sprejel, ampak se je pritožil.

Po razpravi pri sodišču se je sešel Andrejčič z Zabkarjevo ženo. Prosil jo je, naj mu posodi vsaj tisoč kron, da plača Baničevemu odvetniku in se ogne nadaljnim stroškom. Zabkarica mu je rekla, naj pride k njim na dom; odkar je »strica« kap zadela, ga itak še ni obiskal.

Ze drugi dan pride Andrejčič na Celino k Zabkarjevimi. Štefan Zabkar pa je dejal, da Andrejčiču ni treba denarja šteti za Baničev dolg, ker je ta njemu, Zabkarju dolžan. Tirjate Baniča pri Andrejčiču se da za Zabkarja zarubiti, tako da plača Andrejčič za Baniča naravnost Zabkarju. Kar znes Andrejčičev dolg čez Baničev dolg pri Zabkarju, torej ostanek pojde na na račun posojila, ki ga ima Zabkar intabuliranega na celem posestvu obeh Baničev.

»Kaj pravim,« pristavi Zabkar, »ti, Reza, se vozariš pridno v mesto in mi dosti zarabiš, ampak spoznaš se pa še nič ne pri naših rečeh!«

Reza se namrdne in odvrne: »Ko bi bila smela jaz že prej, ko si bil zdrav, kaj govoriti, pa bi bilo drugače. Kadar bom jaz tako stara, kakor ti, bom tudi vse to znala!«

Andrejčič je videl, da so Zabkarja Rezine besede žalile. Skušal je prekiniti mučen prizor in dejal smeje se: »Stric, nič ne marajte! Teta govori le za šalo. Ampak res pa je, v denarnih poslih se spoznate, kakor kak dohtar!«

Zabkar se je mučno nasmehnil, njegova žena pa je hvaležno stisnila Andrejčiču pod mizo roko, da mož ni videl.

(Dalje prih.)

Listek. Zdražbarji.

Kmečka povest iz predvojne dobe.

Spisal Metod Dolenc.

(Nadaljevanje.)

»Kakšne stroške?!« reče ves srdit Banič. »Stroške za pravdo z Andrejčičem!«

»Ali te stroške vam plača Andrejčič!!! Saj ste mi tako pisali.«

»Res. Pa dolžni ste mi jih v prvi vrsti vi!« reče dr. Kropivnik s povdankom: »Vi in vaš nov odvetnik glejta, da dobite te stroške nazaj od Andrejčiča. Jaz se držim Vas! Zadoosti križev sem že imel z vami. Sedaj z Bogom!«

Dr. Kropivnik je vstal in šel k vratom. Banič ga je debelo gledal. Rad bi mu še kaj povedal, da bi stvar popravil, ali odvetnik mu je odprl vrata in — razumel je.

V mestu je bilo več advokatov. Banič jo je mahnil k doktorju Valentinu Rantu, ki se je šele pred nekaj meseci naselil. Tudi ta mu je dejal, da pred pretekem 14 dni po dostavitvi pismene razbrez županskega potrdila ne more uvesti eksekucije sodbe. Svetoval mu je, naj gre kar k županu v Malence, če pride do večera nazaj, bo jutri prošnja vložena.

Banič se je odločil, da pojde precej.

Pri županu v Malencah, dobrodušnem, pa malo izvedenem kmetu je slišal, da take stvari rešuje učitelj Mrak, ki je občinski tajnik. Šel je k njemu, pa ga ni našel doma. Rekli so mu, da je na obisku pri trgovcu Sedlaku. Banič je hitro poizvedel za Sedlakovo hišo. Vprašal je po učitelju Mraku. Peljali so ga v sobo, kjer so tarokirali Mrak, Sedlak in pa le-tega nečak, visokošolec.

Mrak vpraša Baniča, kaj hoče. Mar naj bi prišel ob uradnih urah, v četrtek in v nedeljo od desetih do dvanajstih dopoldne. Banič je bil v skrbeh da ne opravi ničesar.

»Ali moja stvar je silno nujna!« reče nestrpno. »Moj odvetnik v mestu me je poslal, naj mu še danes prinesem potrdilo, kako stoji imovina gostilničarja Andrejčiča!«

»Pa zakaj?«

»Zato, ker mi je dolžan preko 1000 K pa še stroške pravde! Če mi ne plača, pridem v grozne stiske. Eksekucije je treba prej ko prej!«

»Pa zakaj bi ne plačal?«

»Slišim, da mu gre slabo; zato je dal gostilno v najem in hoče v Ameriko zbežati!«

»Kako to? Kdo vam je to rekel?«

»Poslal sem bil nekoga iz naše vasi sem in ta je tako poizvedel in meni povedal. Še jutri mora biti rubežen!«

»Ta je dobra!« reče učitelj. »In sedaj naj vam jaz napišem županstvu potrdilo, da je vse to res, ka-li!«

»Ta je bosa, prijatelj!« se oglasi trgovec Sedlak. »Kar iz glave si izbite to misel, da Andrejčič ni trden. Meni je pravil, da je dal gostilno v najem, ker se bo pečal s trgovino z lesom, prašiči in Bog ve še s čim!«

»Pa zakaj me pa še ni plačal?« vzklikne Banič. »Pred pustom sem mu vino prodal, pa še danes nisem dobil denarja. To je sleparija!«

»Tako pa ne govorite, prijatelj!« ga posvari učitelj. »To je jako neprevidno od vas. Mi mu lahko to povemo, pa boste še zaprti, če vas toži!«

Banič se je zjezil, zgrabil za kljuko pri vratih in zaklical: »Sleparija je, sleparija. Že vidim: Vi vsi skupaj držite s tem sleparjem. Zato kar grem. Z Bogom!«

Banič je prišel domov ves potr. Zeni je pravil, kaj se je zgodilo. Mica je vila roke in rekla: »Sam Bog daj, da te ne tožijo!«

dejo te stvari kmalu na dnevni red. Nato je zopet pri klerikalcih nastala rabuka, ker je nek radikalni poslanec rabil besedo »klerikalec«. Klerikalci so zopet vpili, da niso klerikalci, čemur se je priručno smejala cela skupščina in cel Beograd. Sledila je razprava o poljedelskem kreditu, ki ta dan ni prinesla čisto nič novega. Ob 1. uri popoldne je bila seja seveda že zopet zaključena. Popoldne se skupščina ni več sestala. Zakaj ne? Ali je tri ure dela dosti na dan?

Kaj je novega po svetu?

V BOLGARIJI

ubija vlada naprej. V sredo so usmrtili tri zarotnike, ki so baje sodelovali pri atentatu v cerkvi Sv. Nedelje. Usmrtitev se je izvršila na velikem trgu, kamor je policija nagnala do 50.000 ljudi, da gledajo strašno moritev. Za rablje so postavili tri umazane cigane, ki so bili popolnoma enaki razbojnikom. Kmalu na to so obesili istotam še tri kaznjence, ki so bili na smrt obsojeni zaradi razbojništva. Razun tega vlada ubija nasprotnike kar po ulicah javno in vsak dan spravi v zapore na stotine in stotine ljudi, od katerih se premnogi nikdar več ne vrnejo nazaj. Razmere v Bolgariji so vedno strašnejše.

GRČIJA

je Jugoslaviji zelo neprijateljsko razpoložena. V Grčiji živi okoli Soluna še okrog šeststotisoč naših rojakov. Grki jih hudo preganjajo. Lansko jesen je Grčija sklenila z Bolgarijo poseben dogovor o manjšinah, v katerem pravi, da so Slovani, ki žive okoli Soluna, Bolgari. To je napravila zgolj iz sovraštva do Srbov. Jugoslavija je takrat odgovorila na ta način, da je kratko odpovedala dotedaj obstoječo zvezo med Jugoslavijo in Grčijo. Tega odločnega koraka se je Grčija vstrašila in je sama začela siliti v nove pregovore z našo državo. Jugoslavija je na to pristala in se pregovori že vrše. Dolžnost naše vlade je, da čim bolje zaščiti naše koristi v Solunu.

ALBANIJA

postaja zopet nemirna. Sedaj vlada tam Ahmed beg Zogu, inteligenten mož in prijatelj Jugoslavije. To pa naši največji sovražniki Italiji ni po volji. Zato podpira Fan Holi, ki je pred Ahmed begom Zogom vladal v Albaniji, a je potem moral pobegniti. Fan Holi pripravlja s pomočjo Italije nov upor proti sedanji vladi Albanije.

V soboto se je seja pričela ob 10. uri; nadaljevala se je razprava o kmetijskem kreditu. Prvi je govoril zemljoradnik Miloš Moskovljevič, ki je ostro bičal vlado, katera hoče celo tako važno stvar, kakor je vprašanje kmetijskega kredita, izkoristiti za svoje strankarsko koritarstvo. Za njim je govoril samostojni demokrat Demetrio, ki je s svojimi plitvimi izjavami skupščino le dolgočasil. Ob pol 1. uri popoldne se je seja že zopet zaključila. Ima vremena!

NEMŠKA AVSTRIJA

ima vedno polno skrb. Med posameznimi deželami so prepričani, ker bi vsaka rada bila čim samostojnejša, a posebno o Dunaju ne marajo mnogo slišati. Veliko preglavic jim dela vprašanje popolnega združenja z Nemčijo. Vsenemci in nekateri drugi krogi so za to, mnogi so še nasprotni. Zadnji eden so se Avstrijci razburjali radi trditve jugoslovanskih politikov, da je Dunaj središče komunistične propagande za Jugoslavijo in cel Balkan. Vznemirjeni so tudi bili, ker je češki zunanji minister Beneš napovedal obisk na Dunaju, v zadnjem trenutku pa je iz neznanih razlogov svoj obisk odpovedal.

AMERIKA

namreč Združene države severoameriške so posodile Evropi med svetovno vojno, nekoliko tudi že poprej, silno denarja. Sedaj hočejo imeti denar nazaj. Samo Francoska dolguje štiri in pol milijarde dolarjev, kar je okroglo 270 milijard dinarjev. Če pomislimo, da znaša državni proračun Jugoslavije letno 15 milijard, potem si lahko predstavljamo, kaj pomeni 270 milijard. Celotni bogati Francoski dela ameriška zahteva velike skrbi.

JAPONSKA

je vedno v nesreči. Sedaj je tam bil zopet velik potres. Mnogo tisoč hiš je porušenih, a tudi človeških žrtev je zelo mnogo, mrtvih in ranjenih. Od kod ti vedni potresi na Japonskem? Učenjaki pravijo, da radi velike globine tamkajšnjega morja. Japonska je namreč otok, a morje okoli tega otoka je ponekod globoko celo do 10 tisoč metrov. Pri tej silni globlini je pritisk vode na dno velikanski, kar povzroča potrese vse obližnje zemlje, a posebno japonskega otoka. Mnogi mislijo, da bo ta otok nekoč sploh izginil pod vodo.

Kmeti fantje in dekleta organizirajte se!

(Iz poročila tov. J. Blaža, predsednika Zveze društev kmetijskih fantov in deklet na seji Saveza Jug. agrarne omladine v Beogradu).

Ko so izgubili naši pradedje zemljo, ki je prišla v last raznih grofov in drugih magnatov, so izgubili s tem tudi svojo osebo in svobodo. V tem brezupnem suženjskem in človeka nevednem položaju je zahrepenel kmet po svobodi ter povzročil eno največjih socialnih bojev, kar jih pomni kmetijski stan. Ti boji so končali z zmago kmeta, toda nova svoboda mu je prinesla pa tudi nove naloge. Dasi osebno prost in svoboden gospodar na svoji zemlji, je bil izpostavljen neštetim drugim izkoriščevalcem, ki so zlorabljali njegov položaj, zlasti pa dejstvo, da je bil kmet neorganiziran. Toda kmalu je začelo med kmetijskim stanom veselo gibanje za popolno osamosvojitve celokupnega kmetijskega stanu in s ponosom moramo poudariti, da je ravno slovenski kmet prevzel povsod inicijativo za blagor kmetijskega stanu. V vseh slovenskih državah se pojavlja zlasti po vojski nov duh v kmetijskem gibanju — duh kmetijskega socializma, ki stremi za popolno osvoboditvijo kmetijskega stanu iz krempelj njegovih kapitalističnih izkoriščevalcev.

Slovenski kmet je izprevidel, da počiva danes vsa moč v organizaciji, ki naj združuje vse kmetstvo ljudstvo v eno mogočno falango napram vsem njegovim sovražnikom. Temu velikemu gibanju slovenskega kmeta se je pridružil tudi slovenski kmet, zlasti

pa mi kmetijski fantje in dekleta. Pri tem delu za blagor našega stanu nismo smeli držati rok križem, ker bi bili sicer sokrivni na vseh neuspehih in težavah, ki jih doživlja naš stan od dne do dne. Ustanavljati smo začeli v Sloveniji »Društvo kmetijskih fantov in deklet«, v katerih se naj združuje vsa ona kmetijska mladina, ki hoče sodelovati pri veliki zgradbi boljše bodočnosti našega stanu. Naš poziv je našel dober odmev med našimi fanti in dekleti, kar je dokaz, da se naša kmetijska mladina zaveda svojih dolžnosti napram svojemu stanu. Ustanovljenih je dosedaj 25 društev, ki so združena v Zvezi društev kmetijskih fantov in deklet. Vsa društva delujejo zelo živahno, prirejajo predavanja o vseh perečih vprašanjih današnjega javnega življenja, predvsem pa o gospodarskih vprašanjih. Zveza je priredila nekaj kuharskih in splošnih tečajev, ki so bili vsi izredno dobro obiskani. Zveza izdaja svoje glasilo »Grudoc«, ki je precej razširjena po deželi.

Naše organizacije čaka v bodočnosti še veliko delo, zlasti jo bo treba razširiti in poglobiti. V to svrhu je pa potrebno sodelovanje vseh, ki hočejo in želijo boljše bodočnost svojemu stanu. Zavedati se moramo, da se nam bo boriti z velikimi težočami, toda to nas ne sme strašiti, bodočnost pripada onemu, ki dela.

Razne politične vesti.

KLERIKALNA MORALA.

V Beogradu obravnava skupščina silno važen zakon o kmetijskih kreditih. Obravnava ga na svoj način, to je, da si hoče sedanja srbska večina, ki jo trdovratno podpira od Slovencev samo dr. Žerjav in dr. Pivko, zagurati ves ta kredit samo za srbske kmete. Končno je to pravica vsake večine, da dela, kar hoče, in dokler to ljudstvo pripušča. Ali vsa kleri-

kalna pokvarjenost se je pokazala tudi ob tej priliki. Poslanec Pucelj je seveda — kakor vsi prečani — v tem vprašanju proti vladi, prav tako kot klerikalci. In zemljoradniški klub se je vseh sej o tem kreditu bolj pridno udeleževal, kot pa klerikalci, ki so dostikrat v odboru zamudili najmanj pol seje. Toda to je končno njihova stvar in mi bi iz tega ne kovali političnega kapitala. »Slovenec« pa tudi tu ni dala žilica miru. Od zemljoradni-

škega kluba se je dveh sej udeležil v odboru tov. Moskovljevič, treh tov. Pucelj, vseh ostalih pa tov. Čeda Kokanović. Kritika naših tovarišev je bila ostra in vseskozi bolj učinkovita, kakor pa gg. Kulovec in Pušenjaka, ki po njih lastnih izjavah ne moreta imeti uspehov vsled jezikovnih težkoč. Tov. posl. Čeda Kokanović je tudi podpiral odvojeno mišljenje opozicije, in sicer isto, kakor muslimani in klerikalci. Zgodilo se je samo enkrat, da je bil od ene odborove seje poklican v klub in ni mogel do konca prisostvovati razpravi. In ker je klerikalcem hudo, da ne morejo točilo po teh prokletih Samostojnih, ker so lačni naših kosti, je »Slovenec« v duhovitosti svoji uporabil celo to priliko ter konstatiral na koncu dolgega članka, da »pri tem in tem paragrafu ni glasoval zastopnik tistega kluba, katerega član je veliki prijatelj kmeta g. Pucelj«! Strašno, kaj ne? Najlepšo krono tej lopovščini pa postavlja nedeljski »Slovenec«, ki obupno konstatira, da je »vse govorjenje opozicije zastoj in breuspešno in da vladina večina prav nobenega predloga od opozicije ne sprejme.« Ja, prijateljski katoliški in pobožni: ali se je potem splačalo izkoriščati polurno odsotnost Čede Kokanovića za napad na Pucelja? Resnično, vaša pokvarjenost in nemoralna baš v majhnih stvarih posebno velika izgleda!

DR. KOROŠEC

postaja korajžen. Glasom časopisnih poročil je prejšnji teden v narodni skupščini odprl usta in celo napravil medklic. Bravo!

MLADINSKI ŠVINDEL.

Že tedne čitamo v mladinskih listih, kako mladini prirejajo predavanja o kmetijskem kreditu in pripravljajo tla za ustanavljanje državnih združenj. Med tem je razpravljaj v narodni skupščini poseben odsek o načrtu zakona za kmetijski kredit in tudi zbornica že več dni razpravlja o istem. Vsled silnega pritiska od stra-

ni opozicije je bila vlada prisiljena spreminiti besedilo načrta tako, da od prvotnega predloga ni ostal niti en stavek več. In vkljub temu mladini »predavajo« o načrtu. Švindel mladinski! Ne gre jim za drugo, ko z varanjem vloviti par kmečkih ljudi. Za resno delo v prid kmetom pa jim ni bilo nikdar!

SLOVENSKIH ROMARJEV V RIM

je odšlo okoli 700. Udeležila sta se tudi oba knezoškofa. Vse lepo in prav. Vse graje vredno pa je, da so se tudi tukaj vstulili neki klerikalni strankarski hujšaki in so vernike celo na tej božji poti strankarsko hujškali.

ZADNJE URE MLADINOV.

Mladini so čutili potrebo plačati skupini kmetov iz okolice Siska in Delnice vožnjo v Beograd, da »pozdravijo« Pribečevića. To se je zgodilo o Binkošti v dokaz, da je Sv. Duh samostojne demokrate popolnoma zapustil. Kajti izdali so s komedijo s kmeti iz Siska, da so jim celo taka sredstva potrebna, ko se polni znojno trudijo preprečiti radikale o svoji »nenadomestljivosti« v vladi.

MLADINO POHUJSUJEJO!

Za Binkošti se je vršil v Ljubljani kongres srednješolske »nacionalne« omladine. Vse hvalevredno je, ako se mladina zanima za narodne zadeve. Toda v tem slučaju je prireditelj bila čisto strankarska in sicer je imela namen izkoristiti mladino za skrahiranje politiko samostojnih demokratov t. j. Pribečević-Zerjavovih mladinov. Fantom so dali denar za potovanje in druge stroške t. j. kupovali so je. Ponekod pa so profesorji dijakom udeležbo kratkomalo zaukazali. Od kod denar? Thurn-Taxis? Macedonske šume? Trboveljski premog? Na kongresu je govoril sam šef prosvete, malointeligentni Pestotnik, kar najbolje dokazuje strankarski značaj prireditve. Mladina se naj uči, a ne da jo hujskate v najbolj shrahirano politiko!

Shodi in razne prireditve.

Seja ljubljanskega okrajnega odbora se vrši 7. junija ob 10. uri dopoldne pri Levu.

Seja mariborskega okrajnega odbora se vrši 14. junija v Celju ob 9. uri dopoldne v hotelu »Pri Pošti«.

V Kranju bo seja okrajnega odbora SKS v ponedeljek dne 8. junija ob 10. uri dopoldne pri Peterčku. Tovariši se vabijo k polnoštevilni udeležbi.

V kamniku je bila preteklo nedeljo seja okrajnega odbora za kamniški okraj, ki je s polnim razumevanjem sedanjega političnega in gospodarskega položaja, odobrilo taktiko vodstva SKS in pozdravilo sodelovanje vseh kmetijskih strank. Po poročilu tov. Mravlje in vsestranski debati je tov. predsednik Kristan zaključil sejo.

Sv. Marjeta ob Pesnici. V nedeljo 24. maja smo imeli tu ob lepi udeležbi občini zbor krajevne organizacije SKS. Zborovanje je otvoril predsednik tov. Šiker, poročal tov. Mrmolja. Zborovalci so s najboljšim zadovoljstvom vzeli na znanje delo za skupno nastopanje z Radičevsko stranko, s čimur bode spopolnjena organizacija

enotnega kmetijskega pokreta v celi državi. Na novo so bili izvoljeni v odbor tovariši: Alojz Šiker, predsednik; Anton Sumar, podpredsednik; Vinko Daks, blagajnik; Alojz Kermek, tajnik; odborniki: Ivan Mulec, Bernhart Ivan, Ivan Jager, Vincenc Pšeničnik, Anton Čizek, Jernej Pavalec, Fric Kramberger, Alojz Santel, Franc Hazl, Anton Čafnik, Karl Belec, Ignac Zelenik, Jurij Ribič, Maks Stuber, Franc Beg, Vinko Lešnik, Franc Kristl in Vilko Vezjak.

Velika Loka. Društvo kmetijskih fantov in deklet je priredilo na Rojah zabavo v prid društvene knjižnice. Prireditelj je kljub neugodnemu vremenu dobro izpadla. Posebna zahvala gre posestniku Ignacu Barle-tu iz Roj, ki je žrtvoval mnogo, mnogo, da je prireditelj uspela.

Podružnica Kola jugoslovanskih sester v Radovljici priredi v soboto, dne 6. junija 1925 v restavraciji Kunstelj čajanko s plesom. Začetek ob 20. uri. Vstopnina 5 Din. Ker je čisti dobiček namenjen za obdaritev revnih otrok, je želeli obilne udeležbe. — Mihaela Hut.

Dopisi.

KRANJSKO.

Bloke. Dne 18. maja je silno neurje v vasi Metulje občine Bloke napravilo zelo veliko škodo na polju in na gospodarskih poslopih. Škoda znaša 76.000 Din. Vas Metulje leži v kotlini med 1038 m visokim Bloščkom ter 1945 m visokim Zupanščkom in je od vseh strani popolnoma zaprta. Ker se je na pobočjih teh dveh visokih hribov najbrže utrgal oblak, je vsa ogromna množina vode pridrla v vas in jo popolnoma preplavila ter je na posameznih krajih stala tudi do 1 in pol metra visoko. Med neurjem je padala toča orehove debelosti in je stala na travnikih nad vasio do četrta metra visoko. S potov, ki so izpeljani od vasi v gozdove in travnike, je voda splavila ves gramoz in ostale so samo žive skale. Raz njiv pod vasio je prst splavljena daleč na okrog in stalo bo mnogo truda, da se iste zopet uredi. Ker je v splošnem vas zelo revna, je pomoč nujno potrebna.

Zadobrova. Malokdaj se čuje glas iz naše skromne vasi, vendar je tudi pri nas mnogo zanimivih dogodkov. V nedeljo dne 24. maja smo imeli veliko slavnost. Otvoritev gasilnega doma in blagoslovljenje nove brigadne. Svečanost je opravil domači g. župnik Müller iz D. M. v Polju. Pri tej priliki je držal krasen govor o pomenu gasilnega društva. Gasilsko vzajem-

škega proračuna za leto 1925, da so obdavčijo samo pristaši SKS, ne pa oni od SLS. Dopisniku se bi tako gotovo izpolnila goreča želja, da bi bil oproščen dohodnine, ki je zadnja leta itak ni plačeval. Pojasnite, kdo jo obvestil predčasno tri gostilničarje SLS, da nameravate doklado na vino a novim letom odpraviti? Občina je utrpela s tem občutno škodo, dočim so si vsi trije prihranili lepe tisočake. — Županova trma in vsevednost sta sploh povzročili občini že mnogo stroškov in nepotrebne blamaže. V prihodnje naj župan vpoštevata predloge in nasvete naših odbornikov, pa bo boljše vozil. Dopisnik, ki brezimno govori o »špiceljnih«, naj se predvsem podpiše, drugič naj pa tudi iz svojih vrst iztrebi razne »špiceljne«, ki se javno zgražajo nad višino skromnih dohodkov sovaščanov, vznikov in pletarjev. — Posebno naj »Domoljubov« dopisnik prime za ušesa in ovači špiceljevanja onega umišljenega moža, ki javno govori, kakšen zaslužek imajo vznikovi in pletarji. Pouči naj ga tudi, da se ne spodobijo prisluškovati pod okni tujih hiš in vznemirjati ljudi še ponoči s pritihoapljenimi novicami. — Poglavlje o »špiceljnih« bi mogli še nadaljevati in popisati dopisniku v spomin zgodbo, ko je vnet tukajšnji klerikalec v Suštaršič-Lampetovi dobi očrnil naše gasilno društvo, da ni prejelo več let nobene deželne podpore. Takih političnih nagibov seveda mi ne poznamo, ker odkrito ter pošteno zastopamo interese občanov.

Lahovče. Hčerka našega tov. Kroparja je služila v Zg. Šiški pri Černetu. Dne 13. maja je odšla neznanokam. Tov. Černe je takoj javil oblastvom, da pogrša svojo uslužbenko. Dne 25. maja so našli v Trbovljah neko utopljeno. Tov. Kropar, kakor hitro je čital v časopisih o najdeni utopljenci, se je takoj odpeljal v Trbovlje toda nesrečnice so že pokopali. Po opisu nesrečnice so z gotovostjo sklepali, da je to njegova hčerka. Prosil je orožniško postajo, da bi jo odkopali, da bi se mogel prepričati o resničnosti svojih domnevanj. Oblast je bila pripravljena to storiti le pod pogojem, da oče sam poplača stroške in založi 2000 Din, česar ni zmogel. Mnega smo, da oblast ni pravilno postopala, ker ni takoj obvestila Kroparja, ki je oblastvom prijavil pogrešan hčer, kakor tudi ne, da se je zahtevalo tako strašno svoto za odkop. Vrlemu tovarišu, ki ga je zadela ta nesreča, naše iskreno sožalje!

Polhovgradec. 29. maja je šel Franc Peklaj, posestnik iz Hrastenic, obč. Polhovgradec, po opravkih v Ljubljano. Ko je še skoraj vse opravil, je šel po kosilu v Trnovo. Ni pa prišel do svojega cilja. V Gorjupovi ulici, pri hiši št. 4 se je nesrečno nenadoma zgrudil na tla vsled srčne kapi in takoj umrl. Svoji pokojnika in drugi so takoj vse ukrenili za prevoz trupla v domačo vas, kjer se je pogreb vršil 31. m. m. na pokopališču v Dvoru. Umrl je mož, a duh njegov ostane med nami. Bil je kremenit značaj, odločen pristaš kmečke ideje in pravice. Sam pogreb je pokazal, kako je bil pokojni povsod priljubljen. Dvor še ni videl takega pogreba. Od blizu in daleč so prihitali ljudje, da se zadnjikat poslove od njega, bil je tudi priden, pošten, dober gospodar in oče. Zapustil je ženo, 2 hčeri in 4 sinove. Večna slava Francu Peklaju!

Radovljica. (Muhe lovijo, kamele izpuščajo). — Ni še dolgo, ko sem sedel v gostilni pri Lectarju v Radovljici. Prisedeta star možiček in žena iz Ribčevega laza v Bohinju. Naznana sta oblasti, da sta predrago prodajala mleko. Kmetji svetujemo onim, ki ovajajo kmetiče oblastim, da sami kupijo krave, ako mislijo, da se pri mleku tako sijajno zaslužijo. Krmite krave, molzite in prodajajte mleko in videli bode, kako je to dobro! Morebiti bode celo pripravljeno, da stanovsko zamenjamo. Mi ne bomo delali ovir. Če boste vi pripravljeno, udarimo, samo se bojim, da boste odnehali. Zadnji terek se je vršila pri glavarstvu anketa glede cen mesa. K anketi sem bil povabljen tudi jaz. Priznam, da so nekateri mesarji res izrabljali sedanji padec cen klavne živine, toda ti ne odločujejo o cenah. Vsako maksimiranje cen mesa pomeni ponoven padec cen živine. Pa spet ta vladna gospoda išče bruno pri malemu. Veleklavnice, ki kolejo dnevno velikanske množine živali in meso izvažajo brez carine, pomaranče pa uvažajo brez uvozne carine, dražijo meso uradniku, obrtniku, delavcu, a kmetu uničujejo ceno živine, da s strahom gleda v bodočnost. Kdo bolj navija cene, ko monopolna uprava. Sol ste ponovno podražili, tobak, ki stane 3 Din 75 par paket, je tak, da se priprosto

ljudstvo zgraža. Mleko pa je seveda predrag! Odprite meje, spustite živino brez carine, če hočete rešiti propadajoči kmetijski stan. Davke vsak mesec zvišujete, pridelki pa nimajo nobene cene več. Če pritisnete kmeta ob tla v tej državi, potem bo res država v nevarnosti. Dan na dan se piše o boljševikih, poje se hozana Cankovu, ki preganja komuniste in zemljorodnike, ali vedite, da ne bode dolgo z vrha ukazovali kmetu, obtniku in delavcu. Delate sami boljševizem, ker če bo šlo tako naprej, kakor gre danes s pritiskom na srednji strani, ste vi tisti, ki prilivate olje na grmado. Rad bi vedel, kje so sedaj oni mladi agitatorji nacionalnega bloka, ki so znali tako lepo govoriti kmetu in obrtniku! Kje ste vi, ki ste okoli Koprivnika pri Bohinju poučevali, da kmet-ske stranke ni več! Danes govorite in pomagajte! Saj ste na vladi! Protestirajte proti krivicam, ki jih trpi kmet! Za hvaležnost, ker je glasoval za Žerjavo, naj bo bohinjski kmet kaznovan, češ da je predrago prodal mleko? In mesarji, po večini taki, ki zakoljejo tedensko po eno glavo, bodo pa imeli sedaj za to plačilo od Žerjave, da bosta za vsak kilogram mesa stala v mesnici dva orožnika! Ja, ja, le volite še naprej nacionalni blok in klerikalce, pa vam ne bode manjkalo žandarjev ne pri mleku, ne pri mesu! — Ivan Azman.

STAJERSKO.

Sv. Bolfenk pri Središču. Slavje po birni! Tudi našo faro je posetil radi sv. birme prevz. škof g. Karlin. Pri sprejemu so ga pozdravili zastopniki občin in društev. Tudi naš nadučitelj ga je pozdravil v imenu šole, Košar, bivši učitelj, sedaj šolski oče, z belimi rokavicami pa v imenu krščanske šole. Ta gospoda sta slavila svoje zmagoslavje še 15. maja na večer pri gostilničarju g. Ran-u na poseben način. Na kratko povedano, kar po fantovski. Steklenice so pokale in eden je hotel drugega nazadnje s stolcem birmati, kar pa je župnik preprečil. Moram še omeniti, da je eden pristaš SDS, drugi pa vodja SLS. Med imenitno tragedijo je eden žlobudral italijanske psovke in vse kar ni dostojno za njegov poklic. In vsezadnje ga je moral gostilničar radi miru postaviti lastnoročno na cesto. Tako je končalo slavje v imenu krščanstva od naše divne inteligence, ki se med seboj pretepa, kakor kaki smrkavi pobje. Le, gospoda, tako naprej, kajti izvrstno sta ga pogruntala. Ali res ni to nekaj divnega za sv. Bolfenk. In posebno je krščansko. Pika. — Bolfenski vedež.

Iz Maribora. Na naslov obmejne finančne straže. — L. 1922. smo poslanci kmetijske stranke izposlovali v Beogradu, da se odpravi ruska obmejna straža in nadomesti z našimi ljud-

mi. Borba za to je trajala pol leta. Radikalni in demokrati so se upirali odpraviti Ruse, češ, da so zanesljivejši kot naši ljudje, ki da so večinoma še iz staroavstrijske službe. 28. aprila istega leta je prišel zakon vendar pred skupščino. Tik pred glasovanjem ob 9. uri zvečer so se pa radikali zopet uprili, seja se je prekinila, klubi so odšli v posvetovalnice. Na nas so radikali pritiskali naj opustimo ono zahtevo. Naš klub pa je zavzel odločno stališče. Sklenili smo, ako se zakon ne sprejme, da poda Pucelj kot minister ostavko. Svoj sklep smo javili radikalom, nakar so molče odšli v skupščino ter izglasovali ta zakon. Po tej naredbi so ostali vsi naši financarji v službi, razen tega so službo dobili in dobivajo naši slovenski fantje. Z domačo finančno stražo smo obmejni slovinci posebno v Slov. Goricah in daleč v zaledje prišli iz dežja pod kap. Rusi so nadlegovali le na meji, naša financa pa je prava šiba božja daleč v zaledje; narod nima nikjer miru pred njimi. Izgleda, kakor da je kmečki narod tu samo za šikane. Povod za šikane so jim razne trošarin-ske naredbe, posebno na vino in žganje. Znano je, da slovenski kmet trpi pod temi naredbami. Znano je, da imamo Slovenci že neznošna bremena, katera nas bodo strla. To bi morali znati tudi naši finančni uradi in financarji. Ti vsi znajo, da to, kar je pri nas, ni na Hrvaškem, ni v Srbiji. Tam so uradniki in uslužbenci ljudje in ne stroji, ki tako dela kakor se navije. So ljudje, ki čutijo z narodom ter postopajo z ljudmi človeško. Jahanja paragrafov tam ni. Zakaj niste tudi vi, slovenski financarji, taki? Slovenski kmetje in krčmarji obupno tožijo, posebno v Slov. Goricah, da je to stanje neznošno. Večna šikana od strani financarja doma in na potu. Takšno postopanje je staro feldvebeljsko, avstrijsko, po domače župar-sko. Financar misli, da je velik gospod, ki se ga ima vse bati. Tak človek misli, da služi državi, ako je surov nad ljudstvom. On se ne zaveda, da je ljudstvo država, ki vzdržuje njega in njegove višje. Med finančnimi stražniki so tudi izobraženci, na te apeliramo, naj poučujejo nevedneže, da bodo človeški in ne samo paragrafski. Kmeti so obmejno ljudstvo toži in pravi, da se bode treba izseliti, ako se stvari ne spremenijo. Ko je bila naša skupina na vladi, smo preprečili uradniške špijonaške nagrade. Sedaj pravijo, da so zopet uvedene. Za prestop, ki ga javi financar, dobi 25%. Torej poleg drugega vijkaja še ta mora nad slovenskim prebivalstvom. Bodo vendar vredni sinovi naroda in ne samo sluga mrtve črke, ker tako ne pojde daleč. Pride čas, ko pride narod sam do veljave in tedaj pride obračun za nevrudne sinove naroda. — Ivan Mrmolja.

na Stenoviča. Ta je od vsakega zahteval predjem po tisoč lir in na to preskrbel potne liste za Mehiko, češ da se od tod lahko pride preko meje v Zvezjene države. Stenovič je še obljubil, da bo oba pričakoval v Mehiki nek Dalmatincec. Moža se odpeljeta. V Mehiki Dalmatinca seveda ni bilo nikjer; razen tega sta zvedela, da mehiška vlada prehoda čez mejo kaznuje z letom dni zapora in denarno globo tisoč dolarjev! Krojač Šetina je imel k sreči še toliko denarja, da se je takoj vrnil nazaj v Maribor, ubogi Voglar pa si je moral poiskati delo na nekem veleposestvu, med tem ko doma joka žena s kopicco malih otrok. Zato pa: Ne nasedajte goljufivim agentom! Kdor hoče v Ameriko, naj se obrne na svoje poslane, ti mu bodo prav povedali, ali je želja izpolnljiva ali ni.

Leto smrtnih obsodb oziroma izvršitve smrtnih kazni ima letos Jugoslavija — 7 smrtnih obsodb je to leto že izvršenih. Na izvršitev čaka še 17 kaznjencev. Strašno! Ali je res to le posledica vojne? Kaj pa pijančevanje? Ali ne igra tudi to velike vloge pri tej nesreči?

Srbski Čaruga hajduk Bojović je bil po večtedenski obravnavi v Valjevu zaradi zločinov, izvršenih, ko je bil še mladoleten, obsojen skupaj na 797 let ječe. Po 24. letu svoje starosti je izvršil še 35 ropov, 2 ropa s posilstvom in 1 uboj. Za te zločine je obsojen na smrt.

Dvakratni uboj radi zemlje. V Irigu v Vojvodini sta se tožila kmeta Kunek in Bajič radi zemlje. Zadnji četrtek je bila razprava na licu mesta. Bajič je bil obsojen na 200 Din, ker je preoral nekaj sosedove zemlje. Bajiča je obsodba tako razjezila, da je vzel

ustrelil sosedu in njegovega odvetnika.

Strašen čin blaznega. V Zadrebju je bil Andrej Vasič duševno bolan že od vojne, ko ga je grandata zasula. V zadnjem času se mu je stanje poslabšalo. V petek dopoldne, ko je njegova žena prišla z dela domov, je mož v svoji blaznosti skočil na njo, jo vrgel na tla in jo zadavil. Ko je bila mrtva, ji je odrezal glavo.

Kamenjan do smrti. V Monakovem na Bavarskem je neki Wagner z nožem napadel na ulici svojega nasprotnika. To je ljudstvo tako razburilo, da so Wagnerja do smrti kamenjali. Težko je povedati, ali je Wagner bolj živinsko postopal, ko je nasprotnika napadel z nožem, ali pa ljudstvo, ki je napadalca ubilo s kamenjanjem.

O Amundsenu, ki je šel pred 14 dnevi z letalom na severni tečaj, še vedno ni nobenega glasu.

Mater je ubil 32letni sin v Novem Sadu. Mati je bila vdova, stara 50 let in je hotela še sama gospodariti. Prepričani med njo in sinom radi gospodarstva so bili na dnevnem redu. V torek pred Binkošti je v takem prepričanju sin mater ubil. Strašno!

V Lurd prirede Angliji vsako leto romanje. Letos je bilo krog tisoč udeležnikov, med temi 225 bolnikov razne starosti, 65 bolnikov so morali prenašati.

Umorov je bilo l. 1923 v Newyorku 333, v Čikagi 422, v Parizu 59, v Berlinu 52 in v Londonu 27. Tudi v tem prednjači Amerika.

Židovski Dunaj. Glavno mesto Avstrije šteje 1,835.000 prebivalcev, torej že za 200.000 manj, kot do svetovne vojne. Židov je nič manj ko 201.000, protestantov 89.000, popolnih brezvercev pa 33.000.

Gospodarstvo.

DA-LI NAJ SE OSIPAVAMO KORUZO.

Osipavanje koroze — v Ameriki nepoznano delo — prištevajo se pri nas še vedno med glavna dela oskrbovanja koroze za časa vegetacije (rasti). V mnogih slučajih se mu daje prednost pred okopavanjem; dogodi se, da se koroza ni okopala ne enkrat — osipanje se pa vestno obavi. Tako se zopet pripeti, da je ta ali oni koroza sicer okopal, ni je pa osul, mogoče vsled tega, ker čas ni dopuščal. Koroza — posebno še, ako je bilo leto suho — raste in uspeva boljše od sosedove zraven, ki je bila po starem pravilu po enkrat okopana in osuta. In ljudje se čudijo, kako je kaj takega mogoče! Tudi tukaj se zreli naša žalostna zaostalost. V zadnjem času se je začel končno pokret i pri nas: gojiti koroze brez osipavanja — vzlic mrmranju in skimovanju glav premnogih čez »novotarije«. Številni zadevni poizkusi so pokazali najpovoljnejše uspehe. Dognana so sledeča dejstva:

1. Neosuta koroza lažje podnosi sušo. Pri osipavanju ostaja v jarkih zemlja gola, nezrahljana — izparivanje (kapilarnost) je večje; z osipavanjem se poveča površina zemljišča s korozo do 10% in več. Da pa večja površina izpuhti več vlage nego manjša — tega pač ni treba dokazovati.

2. Neosipani korozi se razvijajo glavne korenine v globino in širino neovirano dalje; osipani, razvijajo se nad glavnimi še druge (sekundarne) korenine — pa na škodo glavnih. Vsled tega glavne korenine oslabe, večji del njih preneha delovati; nove nastale korenine porabijo pa za svoj razvoj snovi, ki bi jih sicer porabila rastlina za svojo daljnjo rast; vsled tega nastopi začasen zastoj normalnega razvoja rastline.

3. Pri osipanju koroze ostane navadno še vedno več ali manj plevela rastočega, za osipanjem še celo lepše raste kot prej; ker se pa osipanje smatra tudi kot završno delo nege koroze, se ga navadno ne uničuje več. Poleg tega ostaja pri uporabi osipalnikov okrog rastlin samih zemlja nezrahljana.

4. Da je neosuta koroza manj odporna proti vetrovom — ne drži. Trdnost stojnost zamorejo dati rastlini edino dobro razvite glavne korenine — in le-te, kot rečeno, neosuta koroza ima.

5. Osipanje koroze bilo bi na mestu edino na zelo vlažnih tleh ali v letih z mnogo dežja, — kar se pa pri nas redko dogaja, ko se moramo boriti navadno še s sušo.

6. Mesto osipanja je potrebno izvajati okopavanje, ki — posebno večkratno — pridelek koroze neverjetno poveča.

Iz gornjega sledi, kaj nam je storiti. Neverjetnejšim pa to: če se že ne morejo odločiti za splošno opuščanje osipanja, — naj se odločita eden ali dva »ogona« koroze za poskus. Mesto, da bi to korozo osuli, naj jo parkrat okop-

ljejo — in mirno pričakujejo pridelka, ki se bo, posebno v sušnem letu izrazilo odlikoval od onega osute koroze. Prepričan sem, da bi se njih večina odločila gojiti v bodoče korozo — brez osipavanja.

Posavec.

O KOŠNJI IN SPRAVLJANJU SENA.

Vsakemu živinorejcu je vrednost dobre suhe krme za zimo dovolj znana, vendar se pogostokrat dogaja, da poedinli kmetovalci ne vedo pravilno ceniti tega važnega gospodarskega pripomočka.

Vrednost suhe živinske krme je odvisna od tega, kedaj smo travo kosili in kako smo pokoseno seno spravili domov. Glede pridobivanja sene ne smemo gledati edino na to, kako bi prišli do čim obilnejšega kosmatega donosa naših košenin, marveč se ozirajmo tudi na to, da pripravimo živini tečno, lahko prebavno krmo, katero živali z največjim pridom izkoristijo.

Hranilne snovi, ki jih rabi govedo, ovca ali konj za molžo, svojo rast in delo, niso v vsaki travi enako prebavne, v eni bolj, v drugi manj. Niti v eni in isti travi niso enako prebavne v vsakem času svoje rasti. Dotok hranilnih snovi v stebelca in listje različnih trav traja samo dotlej, dokler se po končanem cvetju ne začne v kelihi tvoriti seme. Odsihod se porabijo omenjene snovi le za rast in zoričev semen. Ker so krmne rastline v rastni dobi po cvetju manj sočne in njih stebelca več ali manj zlesene, bi živalim ne koristila mnogo, ako bi jih kosili v tem času in pokladali.

Mlada trava pred cvetom je sicer lahko prebavna in sočnata, a zaleže vsled majhne množine le zelo malo. Takšno mlado travo moremo kositi le tedaj, ako krmimo zeleno klajo, ko gre zato, da imamo vsak dan na razpolago potrebne množine sočne zelene krme. Če bi pri zelenem krmljenju čekali s košnjo trave predolgo, bi se čekali s košnjo trave predolgo, bi se čekali s košnjo trave predolgo, bi se čekali s košnjo trave predolgo.

Drugeče je s košnjo trave za suho krmo, ko pokosimo ves prostor na enkrat. V tem slučaju določimo čas košnje poljubno ter kosimo tedaj, ko so rastline pridobile maksimum na svoji velikosti in obsegu, ne da bi pri tem trpela njih prebavnost. Ta čas nastopi, ko se trava ali detelja nahaja v popolnem cvetju. Rastline v polnem cvetju nam dajejo največ in najboljše krmo. Če bi kosili prej, dobili bi manj krme, ker se mlada trava in detelja močno vsuši. Če bi pa čakali, da nam trava odcvete, bi dobili sicer več sene, toda prazno, pušto in težko prebavno krmo.

Nekateri gospodarji pustijo travo dozoreti nalašč, meneč, da se bo na ta način sama vsejala in zgostila in da bo v prihodnjem letu zato več sene. To postopanje je napačno, ker seno,

ki smo ga pridobili na ta način, ni mnogo vredno in gospodar, ki pusti travo na travniku dozoreti, ne kosi več trave, ampak slamo, ki nima mnogo večje vrednosti od žitne slame na polju. Travniki naj služijo za pridobivanje sene, polja pa za pridobivanje žitnega zrnja in slame. S travo obnem se zaseje tudi raznovrstni plevel, ki raste po neobdelanih travnikih tu in tam v zelo bujnih barvah.

Kdor ima travnike s slabo, plevelno in redko rušo, stori najbolje, ako jih preorje in zaseje s travno mešanico, ki je za dotična tla najbolj priprava. Pozna senena košnja je tudi že vsled tega nepriporočljiva, ker dobimo slabšo otavo, ki pozno zraste in se zategadelj težko posuši.

Vse trave ne razcveto ob enem in istem času. Največ trav se nahaja v cvetju, ko začne cveteti pasja trava (Dactylis glomerata). Zatorej nam služi razcvet pasje trave kot kazalo za pričetek senene košnje.

Za košnjo trave in detelje so jutranje ure najboljše, ker so zjutraj rastline mokre in rosate. Za košnjo služi navadna kosa, ki obstoji iz kosilca in kose. Kosa mora biti nasajena tako, da se koscu pri košnji ni treba pripogibati k tlom, vsled česar se kosi mnogo lažje. Koso je po potrebi sklopiti, da napravimo rezilo tanko. Za klepanje rabimo klepalno orodje, ki obstoji iz klepača in bace, na kateri se drži rezilo kose. Pri klepanju je paziti na to, da udarjamo enakomerno ob rezilo naprej in ne napravimo škrobotca. Sklepano koso je nabrusiti nazadnje z brusilnim kamnom, katerega nosi vsak kosec pri košnji seboj v vodirju. Srednje vajen kosce pokosi z laskoto pol orala na dan.

Na večjih posevstvih rabijo za košnjo posebne stroje — kosilne stroje — ki pa so pripravni samo za ravne lege. S kosilnim strojem se more pokositi na dan 5 do 7 oralov (3 do 4 ha). Dobri kosilni stroji se naročajo v Ptuj pri podružnici trdke Združene tovarne poljedelskih strojev Melichar - Umrath - Bacher - Kaub, Praga - Roudnice za ceno Din 5000 do 6000 komad.

Pri sušenju sene moramo gledati na to, da se seno dobro in hitro suši. Dobro posušeno seno je dosti bolj tečno in veliko več vredno, kakor seno, ki ga je izpiral dež, kajti pri izpiranju zgubi seno ne le na svoji tečnosti, ampak tudi na hranilnih snoveh (beljakovinah), ki se nahajajo v njem. Pri sušenju se lahko zdrobi tudi mnogo perjica in drobnih bilk, zlasti pri detelji, kar prav tako zmanjša vrednost sene.

Če je takoj po košnji nastopilo deževno vreme, naj ostane trava v ređeh ali plasteh. Ovenelo travo je na večer devati v male kopice ali navele, ki ne smejo biti previsoke. To storimo radi rose, ki se na takih kupcih hitreje suši, kakor na ređeh. Tudi dež toliko ne škoduje, ako pade na nje. Ko se je seno drugi dan že nekoliko bolj posušilo, a še ni dovolj suho za spravljjanje v stalno shrambo, ga spravimo zopet v navele in sicer večje, kot prvi dan. Kupe delamo tem večje, čim bolj suho je seno. Med sušenjem uglednem vremenu je seno 2 do 3 krat obračati. Za obračanje sene nam služijo najboljše senene vile iz lesa, za grabljenje pa lesene grablje. Na večjih posevstvih imajo za obračanje in grabljenje sene posebne stroje, ki jih vleče po ena žival. S stroji se delo dosti hitreje in ceneje opravlja.

Deteljo in grašico je z ozirom na obilico listja sušiti kolikor mogoče počasi in malo obračati. Kakor že omenjeno, odpada pri sušenju prav rado nežno listje ter se zmrvi in porazgubi na tleh. Ker je to listje najbolj redilno, zgubimo na ta način največ redilnih snovi v krmi. Ako pa najaja deževno vreme, nam takšno drobno listje hitro segnijo in se tudi suši nerado.

Deteljo sušimo prosto na njivah, na ostrvih ali rogijah, sušilnih piramidah, kolibah ali v kozolcih. Na njivi moramo sušiti deteljo v krajih, kjer je vreme ugodno in stanovitno. Da se listje ne mrvl, grabimo deteljo le zjutraj in zvečer, med časom po dnevi pa jo samo enkrat obrnemo. Dobro je tudi, ako pustimo deteljo 2 dni v ređeh, katerih ne trosimo, temveč obračamo kar cele ređe, dokler se detelja od obeh strani ne posuši. Nato jo zdevamo v navele, katere pustimo stati na njivi toliko časa — seveda ob lepem vremenu — dokler se detelja popolnoma ne posuši.

Boljšo kot na prosti njivi sušimo deteljo na ostrvih. To so 2,5 do 5 m visoki leseni drogi ali koli, ki so napravljeni iz mladih smrekovih debel. Na teh se pušajo spodnji konci vej, tako da imajo drogi po sebi zobe ali roglje. Te droge je zapeti v zemljo navpik, v ravnih vrstah, ki so po 20 metrov oddaljene druga od druge. V vrstah postavimo ostrvi po 3 in tudi

Novice in razno.

Bliza se konec prvega polletja. Porabite priliko za pridobivanje novih naročnikov za »Kmetijski list« in »Grudo«. Kdor tekom junija naroči »Kmetijski list«, plača do konca tega leta 15 dinarjev.

Fantje, absolventi kmetijskih šol, ki hočejo v prakso na Češko, naj takoj javijo svoje naslove. Prednost imajo člani društev kmetijskih fantov in deklet.

Petinsedemdesetletnico rojstva je praznoval zadnji petek ljubljanski knezoškof g. A. B. Jeglič.

Ponesrečil je v mariborskem frančiškanskem samostanu pater K. Heric. Starček se je sprehajal po vrtu in je padel v nek star vodnjak, kjer je utonil.

Višek sleparije. S Simonom Nagličem, ki je prejšnji teden končal v Ljubljani na vešilih, je bil v zaporu 20 letni ključavničarski pomočnik I. Bakšič. Ko je prišel iz zapora, je na glavičevemu bratu napisal pismo in podpisal Simona Nagliča. V pismu Simon prosi brata za 3000 Din, češ da mu je sodnik g. dr. Kaiser svetoval, naj se odpelje sam v Beograd, da doseže pomilostitev. Donosilec pisma je sin dr. Kaiserja, naj kar njemu izroči denar. Ubogi Jože Naglič je hotel bratu pomagati. Sam ni imel denarja, zato je odšel k sosedu Janezu Jeraju in si od njega izposodil ter dal »sinu« dr. Kaiserja, sleparju Bakšiču, ki je, kakor rečeno, v pismu sam podpisal Simona in pismo seveda tudi sam sestavil brez Simonove vednosti. No, goljufa so vlovili in se že nahaja v rokah pravice.

Mrtvega otroka. v taljanski časopis zavitega so našli na stranišču v vlaku, ki prihaja iz Trsta. Zdravnik je ugotovil smrt vsled zadušenja. Truplo so pokopali na mariborskem pokopališču.

Roparski napad. Predzadnji ponedeljek zvečer je na Orlih vdrl nek lo-

pov v hišo posestnika Mlakarja in zahteval denar. Mlakar se je branil, nakar ga je lopov udaril. Na pomoč so prihiteli ljudje, nakar je ropar pobegnil.

Samomori. V torek 26. maja se je na Blejskem otoku vstrelil Francoz Malhaze, ljubljanski zastopnik neke francoske trdke za milo. — V Ljubljani se je obesila v svojem stanovanju 75letna M. Schaschel, vdova po dvornem svetniku. Storiila je iz obupa, ker so ji tako povišali stanovanje, da ne bi imela več od česa živeti. — V predoru med Hrastnikom in Trbovljami se je v sredo pred Binkošti vstrelil gosposko opravljeni neznanec. Pri preiskavi se je dognalo, da je brez papirjev in brez denarja.

Predrzna sleparka je prišla v Grčarce pri Dolenji vasi (okolica Ribnice) in je Mariji Primoževi pripovedovala, da se je njen sin Ivan vrnil iz Rusije z bratom neznanke, a je zbolel in ostal nekje v Bosni. Povabila je Primoževu na svoj dom, da od brata zve natančnejše podatke. Drugi dan se Primoževa in njen nečak res odpeljeta z neznanke. Na ljubljanskem kolodvoru pa začne neznanke praviti, da je pozabila ves svoj denar, 250 Din, na domu Primoževu, kjer je prenočevala. A sedaj, da nujno rabi 100 Din, ker mora v Ljubljani še nekaj plačati. Primoževa ji res da 100 Din. Neznanka odide in se več ne vrne. Primoževa in nečak sta spoznala, da sta nasledila sleparki. Vrnila sta se domu in sta dognala, da je sleparka odnesla tudi perilo in druge stvari. Sleparka je stara okrog 30 let in čedno oblečena.

Ne nasedajte goljufom! Neki Stenovič v Trstu je v slovenskih listih ponujal pomoč za lahko izseljevanje v Ameriko. Mariborski krojač Šetina in železničar Voglar iz Studencev pri Mariboru rednim potom nista mogla do potnega lista, zato sta se obrnila

več metrov narazen. Na ostrvi obešamo deteljo tako daleč od tal, da more rasti spodaj nova detelja in da se detelja lažje suši. Z obešanjem začnemo spodaj. Zgoraj si pomagamo pri tem poslu z lestvami. Na rogih se detelja prav dobro suši, ker se deževnica hitro odteka in od znotraj nič ne zmoči. Na eni rogli lahko posušimo približno 25 kg detelje, ali tudi več. Če dobimo od ene košnje na 1 ha n. pr. 25 meterskih stotov detelje; potrebujemo 100 rogelj, da spravimo vso deteljo na roglice.

Ostrvi pripravimo tudi na ta način, da prevrtamo lesene droge in pretaknemo skozi luknje po 1 m dolge lesene kline in sicer po dva in dva navskriž. Takšne roglice ali ostrvi pridejo dražje od naravnih smrekovih. Na ostrvi je obešati deteljo, ko je dobro ovenela, da rajše obvisi na klinih.

Sušilne piramide se rabijo v krajih, kjer je zemlja plitva in kamenita, da ni mogoče drogov trdno zapiti v zemljo. Sušilna piramida obstoji iz treh drogov, ki so zgoraj medsebojno zvezani z lesenim klinom. Drogi so po 2,5 do 3 m dolgi ter imajo po sebi več klinov, ki so tako nabiti, da je mogoče na nje polagati late ali preklje. Sušilne piramide so zelo zračne in za sušenje pripravne. Veter jih ne more prevrniti. Njih senčna stran je samo ta, da pod njimi nič ne raste.

Kolibe so strehi podobna ogródja iz drogov, ki se postavijo na sledeči način: Po dva in dva droga se drug proti drugemu započita v zemljo kot

strešnice, in sicer tako, da se zgornja konca križata. Na vsake 3 m naprej se zabijeta v isti vrsti zopet dva kola. Ves sušilnik se napravi iz 3-4 parov tako zloženih kolov. Zgoraj je kole povezati z vrbovimi šibicami. Na vnani strani teh kolov se navrtajo luknje kakih 40 cm narazen, v katere pridejo klini, da se na nje položijo preklje. Na preklje se obeša ovenela detelja od zgoraj navzdol. Kolibe so v marsikaterem pogledu boljše, kakor piramide. Na njih se detelja od znotraj bolj suši, dež pa manj škoduje, ker se sproti odceja, kot pri strehi. Na kolibe je deteljo tudi lažje obešati in lažje do jemat, kakor s piramide ali ostrvi.

Kozolci so stalni ali začasni. V stalnih kozolcih se detelja najbolje suši, ker je pod streho. V Savinjski dolini na Kranjskem se največ detelje posuši v kozolcih. V kozolce vozimo deteljo, ko se je že nekoliko posušila. Kjer nimajo stalnih kozolcev, napravljajo tudi začasne kozolce, ki nimajo strehe. Zato se detelja na njih suši enako, kakor na ostrvih ali roglicah.

Posušeno seno smemo nakladati, kadar je popolnoma suho. To spoznamo na tem, da se drobi in rado trga. Če se da ovijati okrog prstov, še ni dovolj suho. Suho seno šumi pri nakladanju. Nakladajmo in vozimo ga v šrambe, dokler je vroče ter ni odmeknilo.

Pri spravljaju v šrambe moramo seno trdno tlačiti, da nam pozneje ne splesni in se ohrani dobro. Šramba

za seno bodi suha in zračna. Nad hlevi se seno slabo ohrani, ako nimamo obokanih hlevov ali dobro ometanih stropov. Pri lesenih stropih uhaja smrdljivi vlažni zrak iz hleva naravnost v seno ter ga spridi in poslabša. Dobra streha, ki ne prepušča dežnice, je za pohanjevanje sena velike važnosti.

Vsak umen gospodar preračuna težo posameznih vozov, da izve, koliko sena je pridelal. Če tega ne stori, ne more dobiti pregleda čez krmske zaloge za zimski čas, vsled česar se utegne pripetiti, da je primoran sredi zime prodajati za slepo ceno svojo najboljšo živino.

Vekoslav Štampar.

Kdaj je treba letos trte škropiti proti peronospori. Na podlagi znanstvenih izkušenj je bilo letos pričakovati prvi izbruh peronospore v času okoli 30. maja. Zato smo morali prvi škropiti trte proti peronospori pred 30. majnikom. Drugi izbruh peronospore je pričakovati v času od 10. do 13. junija. V tem času naj bodo trte v drugi škropitvi. Tretjič je treba škropiti proti koncu junija, ali prve dni julija, kakor hitro trte odeveto in se pokažejo kot konopljenno zrno debele jagode. Prvi škropimo z enodototno, drugi in tretjič s polodstotka galice več. Apna vzamemo le toliko, da bel preskusni papir v zmesi pordeči. Preveč apna skvari učinkovitost galice. Po grozdu moramo

posebno v drugi in tretji izdatno škropiti. Če primešamo škropivu v prvi 100 gromov, v drugi in tretji pa 200-250 gromov sulikola, smo varni tudi pred plesnobo in ohranimo grozdje zdravo. Ako bi bilo leto mokro, poskropimo trte v drugi polovici junija še v četrti. — B. Skaliček, Grm.

Kmetje, pošiljajte svoje sinove pravočasno v kmetijske šole! Najprimernejša starost za vstop v kmetijsko šolo je 16 do 18 let, da dokončajo dvoletno kmetijsko-šolsko izobrazbo preden nastopijo vojaško službo. Ako vstopijo šele z 19 ali 20 leti, morajo šolanje prekiniti, ko jih kliče dolžnost v vojno službo, pozneje pa ga — če sploh — le težko nadaljujejo in končajo. Nastop vojaške službe se namreč ne prelaga več na poznejši čas, do končanja šolanja, kakor je to bilo po starem zakonu o ustroju vojske. Prav dobri in vzgledni učenci so pa tudi nekateri starejši kmetijski sinovi, ki vstopajo v kmetijsko šolo šele po odsluženem vojaškem roku, ako resnično ljubijo in spoštujejo prelepi kmetijski stan, za katerega se pripravljajo v strokovni šoli. Izjemoma se namreč tudi take sprejema. — Andrej Zmave.

Na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru je sedaj 50 gojencev, ki se po zvršetku kmetijskega šolanja skoraj brez izjeme vrnejo na svoje kmetijske domačije. Tekoče šolsko leto se bo zaključilo koncem julija, novo šolsko leto se pa prične sredi septem-

bra. Pogoji za sprejem se objavijo v vseh domačih, predvsem strokovnih listih junija ali julija meseca, tiskani prospekti zavoda (z uredbo itd.) se pa vsak čas razpoložljivi proti prejšnjemu plačilu Din 5.— v gotovini. Prošnje za sprejem v vinarsko in sadjarsko šolo se naj pošiljajo šele po razglasu sprejemnih pogojev in najpozneje do roka, ki bo v razpisu določen. — Andrej Zmave.

Trgovanje z lesom. Lično izdelane »Obče in splošne uzance za trgovanje z lesom« je založila Yougoslave Express Reclame Company, d. z. o. z. v Ljubljani. Dobe se istotam. Cena 20 dinarjev. Preprodajalci 20% popust.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na živinski sejm dne 26. maja se je priglasilo 19 konj, 183 volov, 405 krav in 14 telet. Povprečne cene so bile: 1 kg žive teže debelih volov 9—10, bikov 8—9,50, klavnih krav 8—8,50, teleta 10—13,50 Din. Prodalo se je 256 komadov. 1 kg telečjega mesa 20—22,50, volovskega 12—20, svinjskega 15—30 Din. — Na svinjski sejem dne 29. maja 1925 se je pripeljalo 269 svinj, 2 kozi in 3 ovce. Cene so bile sledeče: Prašički 5-6 tednov stari 75—100, 7-9 tednov 125—350, 3-4 mesece 260—350, 5-7 mesecev 375—450, 8 do 10 mesecev 625—750, 1 leto stari 1000—1400 Din. Za 1 kg žive teže 12 do 14,50, 1 kg mrtve teže 15—17,50 Din. Koza 250 Din, ovca 150 Din. Prodanih je bilo 225 svinj, 1 koza in 1 ovca.

Za predstoječo sezijo nudi

„EKONOM“

osrednja gosp. zadruga
v Ljubljani, r. z. z. o. z.

Kolodvorska ulica št. 7

KOSE

turške z etiketo	65 cm po Din 28.—
	70 cm po Din 29.—
	75 cm po Din 30.—
»Vulkan« z etiketo	65 cm po Din 27.50
	70 cm po Din 28.50
	75 cm po Din 29.50
Plamenite z etiketo	65 cm po Din 29.—
	70 cm po Din 30.—
	75 cm po Din 31.—

„PANONIJA“

osrednja gospodarska zadruga
Maribor

Meljska ulica 12 (na dverišču)
nudi svojim članom:

umetna gnojila — galico
žveplo — rafijo — cement
koruzo. — Vzalogi ima tudi
krajnike za ograje. — Preskrbuje
tudi vse gospodarske in gospodinske potrebščine.

Za pomladansko posetev lanu imamo na razpolago 1a RUSKO LANENO SEME, katero oddajamo pod lastno ceno.

Mehanična vrvarna, terilnica lanu in konoplje ter predilnica
ANTON ŠINKOVEC d. d., Grosuplje pri Ljubljani.

Otroške majice, kopalne hlače, nogavice v vseh barvah, uzorčaste flor in patent žepni robci, brisalke, klot v vseh barvah, platno, šifon, kravate, jedilno orodje, vilice, nože, žlice, zajemalke, alpaka, aluminij in pocinkane, palice, nahrbtnike, sukanec, parfume, razna mila. **Potrebščine** za šivilje, čevljarje, krojače in sedlarje. — Cepilne nože, škarje za trte, britve

najcenejše edinole pri
Josip Petelinc

poleg Prešernovega spomenika ob vodi
Ljubljana
Telefon 913.

Kje se najbolje kupi, je brez dvoma znano

„Pri nizki ceni“

IGN. ŽARGI, Ljubljana, Sv. Petra c. 3.

Nudi cenj. odjemalcem veliko izbero potrebščin za krojače in šivilje, razno damsko, možko in otroško perilo. Najnovejše bluze damskih oblek od 90 Din naprej. Jumperjev — vsakovrstnih modnih nogavic. — Velika izbira raznih krav, svilene pletene samoveznice itd.

Na debelo in drobno. Po znižanih cenah.

Malo posestvo

ali pa za sedlarsko obrt primeren lokal v večjem prometnem kraju vzamem v najem, eventualno kupim. — Grem tudi izven Slovenije. Ponudbe na K. Letnar, p. Dol pri Ljubljani.

Bukova drva

z navedbo cene in množine ponudite Družbi »Mirijac«, — Ljubljana, Kralja Petra trg št. 8.

ŠPAGO

dreto in vse vrste vrvarskih izdelkov ter v to stroko spadajoče blago dobite v skladišču „KONOPIJATA“ v Ljubljani, Gospodarska 2.

Ljubljanska posojilnica

Telefon št. 9. r. z. z. o. z. Telefon št. 9.
Ljubljana, Mestni trg št. 6.

obrestuje vloge zelo ugodno in sicer

vloge, ki jih izplačuje brez odpovedi, po	8%
vloge z enomesečno odpovedjo, . . .	10%
vloge z trimesečno odpovedjo, . . .	12%
vloge z šestmesečno odpovedjo . . .	14%

Izvenljubljanskim vlagateljem so na razpolago položnice, da nimajo s posiljanjem denarja nikakih stroškov.

Jamstvena glavica
za vloge znaša že nad 11 milijonov Din

Posojila daje le proti popolni varnosti, proti vsaj trikratnemu kritju na vključbo in na poročilo.

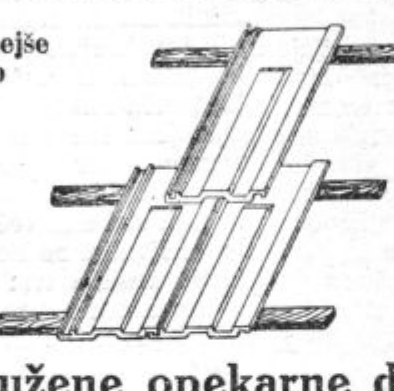
Inkaso faktur in menic. Trgovski krediti.

Največje vrtnarske podjetje v Jugoslaviji

„VRT“, Džamonja in drugovi,
družba z omeji. zav., Maribor.

Največji izbor rasnovrstnih plemenitih sadnih dreves (cepov) v najplemenitejših vrstah in v vseh oblikah. Plemenite vinske trte za ameriških podlogah, kakor tudi cepe in podloge istih. Seme selenjave, cvetja in gospodarskih rastlin. Cvetje v loncih in razno ukrasno grmovje in dreve imamo. Zadrževanje cenik! celo leto. Zadrževanje cenik!

Najcenejše strošno kritje!

Združene opekarne d. d.
Ljubljana, Miklošičeva cesta 13.

preje
VIDIC-KNEZ
TOVARNE NA VIČU IN BRDU

nudijo v poljubni množini — takoj dobavno — najboljše preizkušene modele strešnikov z eno ali dvema zareza kakor tudi bobrovec (blber) in sidno opeko. — Na željo se pošlje takoj popis in ponudba!

TISKARNA

„MERKUR“

TRG-INDUSTRIJSKA DELNIŠKA DRUŽBA
LJUBLJANA
SIMON GREGORIČEVA ULICA 13.
TELEFON ŠTEV. 552.

Tiska knjige, časopise, letake, posetnice, razglednice, kuverte, brošure, račune, pravila, cenike, lepake, vse trgovske in uradne tiskovine v eni ali več barvah. . .

LASTNA KNJIGOVARNICA.

Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani

Marijin trg št. 8

sprejema hranilne vloge in vloge na tekoči račun ter jih obrestuje najugodnejše. Vezane vloge obrestuje po dogovoru. — Podeljuje proti dobremu poročilu osebne, trgovske in obrtne, posebno kratkoročne kredite.

Edino najboljši

šivalni stroji in kolesa so le

JOSIP PETELINC-a
Ljubljana
(blizu Prešernovega spomenika ob vodi)

znamke **Gritzner, Phönix in Adler**

za rodbinsko, obrtno in industrijsko rabo.

Pouk v voženju in krpanju brezplačen.

Večletna garancija. Delavnica na razpolago

Naročajte **„KMETIJSKO MATICO“!**

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

Podružnice: Maribor, Kamnik, Konjice, Novo mesto, Ptuj, Rakov, Slovenjgradec, Slovenska Bistrica

Brzjavi: Dunajska cesta št. 4 (v lastni stavbi). Telefoni: 139, 146, 458.

TRGOVSKA. Kapital in rezerve Din 19.000.000.—

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

EKSPOZITURE: Logatec, Prevalje